

MIKECZ DÁNIEL

‘89 tüntetései: szereplők, ügyek, következmények

1989 csodás évéhez a kollektív emlékezetben hozzátartoznak a tömegeket megmozgató tüntetések. Kiemelt hely jut Nagy Imre és társai újratemetésének, az első szabad március 15-i ünnepségnek. Míg az előbbi események már az állampárt jóváhagyása mellett szerveződtek, 1989-ben is folytatódtak a nagyobb konfliktust hordozó kérdésekben is a tüntetések, mint a Bős-Nagymarosi vízlépcső ügye és az erdélyi magyar kisebbség helyzete. A gyülekezési törvény január 11-i elfogadása lehetőséget adott a direkt politikai részvétel jogszerű gyakorlására, továbbá az ellenzéki majd a nemzeti kerekasztal tárgyalások a direkt politikai részvétel értelmében, eredményességében való hitet erősítették. A rendszerváltás tüntetéseiről készültek történettudományi (Benefi et al. 2018, Katona 2014, Katona et al. 2014) és médiatudományi (Pálvölgyi 1994) kutatások. Előadásomban az idézett munkáktól eltérően a politikai szociológia elméletei és eszköz-rendszere felől kívánom megvizsgálni 1989 demonstrációit. Dolgozatomban a Masaryk Egyetem „Collective Action and Protest in East-Central Europe” c. kutatási projekt tiltakozási adatbázisát használom, amelyben 206 tüntetési esemény szerepel 1989-ből. Az adatbázis alapján azonosítom, hogy kik, hol, milyen témában szerveztek tüntetéseket 1989-ben. A tiltakozó események adatbázisát a „Hungarian Comparative Agendas Project” adataival összekötve pedig azt vizsgálom meg, hogy mely tüntetéseknek lett közpolitikai következménye.